

Sipos '65

Tanulmányok Sipos József 65. születésnapjára

Szeged, 2013

Szerkesztette: Kovács Attila – dr. Romsics Ignác

Tördelte: Jánosi-Mózes Tibor

Angol nyelvi lektor: Maléth Ágnes

Borítóterv: Szilágyi György

ISBN 978-963-315-120-4

Felelős kiadó: Kovács Attila

Nyomdai munkálatok: JATEPress

A kötet megjelenését támogatta:

SZTE BTK

SZTE BTK HÖK

SZTE BTK
Történettudományi Intézet

Belvedere Meridionale
BELVEDERE

Tartalomjegyzék

Bencsik Péter

Az autoriter kormányzó és a demokratikus filozófus-elnök.

Horthy Miklós és Tomáš Garrigue Masaryk államfői szerepéről	7
<i>(The Authoritarian Governor and the Democratic Philosopher-President: Remarks on the Authority of Miklós Horthy and Tomáš Garrigue Masaryk)</i>	

Falusi Norbert

Pártban a polgári radikálisok Párttörténeti adalék az

Országos Polgári Radikális Párthoz	31
<i>(Political Units of Social Radicalism: Remarks on the History of the National Civic Radical Party)</i>	

Marjanucz László

Politikai változások az I. világháború után

Közép és Délkelet-Európában	47
<i>(Political changes after the World War I in Central and South-eastern Europe)</i>	

Romsics Ignác

Kisebbségvédelem Kelet-Közép- és

Délkelet-Európában az I. és a II. világháború után.....	63
<i>(Minority Protection in East-Central and South-Eastern Europe after the World War I and II)</i>	

Szakolczai Attila

Budapest – Berlin.....	73
<i>(Budapest - Berlin)</i>	

Cora Zoltán

A Beveridge-terv fogadtatása Magyarországon a

második világháború idején	99
<i>(The Reception of the Beveridge Plan in Hungary during the Second World War)</i>	

Horváth Csaba

Szociáldemokrata útvesztő	121
<i>(A Maze for the Social Democrats)</i>	

Kiss Gábor Ferenc

- Az 1939–1940-es német hadműveletek
tapasztalatai és a magyar gyorsfegyvernem..... 137
(*Military Operations of 1939-1940 and the
Hungarian Mobile Infantry*)

Miklós Péter

- Domokos László a szegedi birtokpolitikáról 1917–1919 147
(*László Domonkos on the Land Policy in Szeged 1917-1919*)

Szakály Sándor

- A Szent László hadosztály parancsnoka
Vitéz Szügyi Zoltán (1896 – 1967)..... 157
(*The Commander of the Szent László Division: Vitéz Zoltán Szügyi*)

Balázs Gergely

- A Magyar Rádió ostroma 1956. október 23-áról 24-ére virradóan..... 177
(*The Siege of the Hungarian Radio during the Night of 23/24 October 1956*)

Sipos József válogatott bibliográfiája

- (összeállította Brandl Gergely) 199
(*Selected bibliography of József Sipos*)
(*Collected by Gergely Brandl*)

Előszó

Sipos Tanár Úr embersége, oktatói habitusa és példamutatása ihlette ezt a kötetet. A hármas egység megtestesítője számunkra Sipos József: a közéletileg aktív, európai értelemben vett értelmiségi; a lelkiismeretes és kiváló oktató; valamint az emberségében példamutató, szociálisan érzékeny és szolidáris barát. Ahol a jószívűség, az intellektus és a bátorság találkozik, azt mi tanítványai és barátai, szinonima gyanánt, csak Sipos-ként szoktuk emlegetni. Személyiségének lenyűgözően széles horizontja – a kelta oppidumoktól, az újkori európai kontinentális munkamegosztáson át, a rendszerváltásig terjedve – inspirálóan hat, és támaszként szolgál mindenkinek. A Sipos fogalomnak mik is a szegmensei? Ez nehéz kérdés, mert nem könnyű meghatározni azt, aki mindenben jó valamiért. Kinek a fogadóórája alatt állnak sorban a hallgatók? Ki az, aki biztosan átvállalja a kurzus megtartását, ha valami a kollégáknak közbejön? Ki az, aki felkarolja a mozgássérült hajléktalant, miközben rohan az egyetemre? Ki az, aki kölcsön ad becsületszóra és megismer név szerint, évekkel a közös szeminárium után? Ez ő, Sipos József, az ember, – aki hiába menekül előlünk nyugdíjba – mindig is az marad, ami volt: a barátunk.

2013. március 21.

Kovács Attila

Foreword

The benevolence, the diligence and the exemplary work of Professor József Sipos inspired the present volume. For us—his colleagues, friends and students—he personifies the ideal trinity: an active participant of public life who is a European intellectual in every sense of the word; an outstanding and conscientious teacher; and a socially sensitive and empathetic friend. The people who stand close to him have already invented the term ‘Sipos’ which is used as a synonym for the coalescence of kindness, prudence and courage. The fascinating versatility of his character—which enables him to investigate historical questions from the Celtic oppida, through modern European labour division, to the era of political transition—can be a moral guidance and stimulus for everyone. What are the essential elements of being ‘Sipos’? Well, it is hard to precisely interpret someone’s personality, if he is excellent at everything. Whose office hours do the students look forward to? Who is willing to take extra hours, if something unexpected happens to his colleague? Who stops to help the disabled homeless on the street when in a rush to the university? Who lends you anything, if it is only your word that you can give in return? Which professor recognises you and remembers your name years after a seminar? No doubt, it is him, a distinguished person who ‘seeks asylum’ in retirement now. But we will always be at least as devoted to him as we are presently.

21/03/2013.

Attila Kovács